

JUSTIITSMINISTEERIUM

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 17.10.2024

Meie 11.11.2024

nr 1.1-10.1/4615-1,
RAM/24-1046/-1K
nr 8-2/7419

Vabariigi Valitsuse 7. märtsi 2019. a määruse nr 21 „Maksukohustuslaste registri põhimäärus“ muutmise määruse kooskõlastamine

Rahandusministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse 7.märtsi 2019. a määruse nr 21 „Maksukohustuslaste registri põhimäärus“ muutmise määruse. Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

- 1. Maksukohustuslaste registri alamregistrite regulatsioon** – nii ettevõtlustulu maksu andmekogu kui ka mootorsõidukmaksu registri regulatsioon on toodud maksukorralduse seaduses, mis näeb ette maksukohustuslaste registri regulatsiooni eri seadustes, sealhulgas on volitusnormid seaduses sõnastatud läbi viite maksukohustuslaste registri põhimääruse volitusnormile (nt ettevõtlustulu maksu andmekogu on maksukorralduse seaduse § 17 lõike 1 alusel asutatud maksukohustuslaste registri alamregister, mille pidamise kord sätestatakse maksukohustuslaste registri põhimääruses). Selle tulemusena ei ole võimalik maksukohustuslaste registri põhimääruse ega ka maksukorralduse seaduse põhjal tuvastada, millistes seadustes on reguleeritud maksukohustuslaste registri alamregistrid.

Justiitsministeerium leiab, et õigusselge on, kui kogu registri regulatsioon on esitatud samas seaduses, st alamregistrid ei ole reguleeritud põhiregistrist erinevas seaduses. Maksukorralduse seadus peaks nägema ette üldise andmekogu regulatsiooni, mis hõlmab kogu andmekogu ning põhimääruses peaks tooma välja, millistel eesmärkidel konkreetseid alamregistreid peetakse, milliseid andmeid seal töödeldakse jne.

Palume maksukohustuslaste registri kogu regulatsioon koondada maksukorralduse seadusesse. Juhul kui see ei ole hetkel kohe võimalik, siis palume seda teha tuleviku muudatuste raames ning hetkel palume eelnevalt nimetatud alamregistreid reguleerivate seaduste muutmisel sõnastada alamregistrite volitusnormid kujul: „.... andmekogu on maksukorralduse seaduse § 17 lõike 1 alusel asutatud maksukohustuslaste registri alamregister, mille pidamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“. Sellisest sõnastusest tulenevalt saab alamregistrid reguleerida küll maksukohustuslaste registri põhimääruses, kuid viimase preambuli tuleb täiendada viitega eriseaduses asuvalle volitusnormile. Preambuli täiendamine tagab, et põhimääruse põhjal on võimalik tuvastada alamregistrite seaduse tasandi regulatsioon.

- 2. Eelnõu § 1 p 2** – ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadusega nähakse ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse § 7¹ lõikes 2 ette, et ettevõtlustulu maksu andmekogu eesmärk on käesoleva seaduse § 5 lõikes 3 nimetatud maksumaksja andmete ning § 6 lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud summade andmete töötlemine. Juhime tähelepanu, et andmekogu eesmärgiks ei saa olla andmetöötlus iseenesest. Andmekogu asutatakse seadusest tuleneva ülesande täitmise lihtsustamiseks, seega peab andmekogu eesmärk olema seadusest tuleneva ülesande täitmine.

Lisaks eelnevale on sama paragrahvi lõike 3 punktis 1 nähtud ette, et ettevõtlustulu maksu andmekogusse kantakse andmed ettevõtluskonto omaniku kohta. Nimetatud sättes tuleks täpsustada, millist isikuandmete kategooriat siin omaniku andmete all mõeldud on. Ilmselt on

selleks omaniku üldandmed (vrkl mootorsõidukimaksu registri regulatsiooniga mootorsõidukimaksu seaduses).

Palume eelnevast tulenevalt sisustada seaduses andmekogu pidamise eesmärk läbi täidetavate ülesannete ning täpsustada ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse § 7¹ lõike 3 punktis 1, et omaniku puhul töödeldakse üksnes tema üldandmeid.

- 3. Eelnõu § 1 p 3** – mootorsõidukimaksu seaduses nähakse ette, et mootorsõidukimaksu registri eesmärk on töödelda mootorsõidukimaksu haldamiseks vajalikku teavet. Juhime ka siinkohal tähelepanu, et andmekogu eesmärgiks ei saa olla andmetöötlus iseenesest. Andmekogu asutatakse seadusest tuleneva ülesande täitmise lihtsustamiseks, seega peab andmekogu eesmärk olema seadusest tuleneva ülesande täitmine.

Lisaks eelnevale on Justiitsministeerium juba seaduse eelnõu kooskõlastamise etapis palunud seaduse eelnõu kindlasti täiendada seoses sellega, et eelnõu kohaselt töödeldakse loodavas andmekogus isikuandmeid. Sellise tegevuse puhul on tegemist eraelu puutumatuse riivega, mida võib teha seaduse alusel ning olulisuse põhimõttest lähtuvalt tuleb seaduse tasandil reguleerida: a) eesmärk, milleks andmeid kogutakse ja kasutatakse; b) töödeldavate isikuandmete kategooriad (nt isiku kontaktandmed), mida määruse tasandil võib täpsustada (nt kontaktandmed on aadress, e-post); c) isikuandmete maksimaalsed säilitustähtajad, mida võib määruse tasandil täpsustada; d) andmekogu vastutav töötleja; e) selguse huvides tuleks seaduse tasandil sätestada ka andmeandjad ja saajad, st kes ja milliseid andmeid ning millisel eesmärgil on õigustatud saada või kohustatud andma. Isikuandmete kategooriad, mida mootorsõidukimaksu registris töödeldakse, on mootorsõidukimaksu seaduse § 16 lõikes 3 kajastatud. Maksukorralduse seaduse §-des 10 ja 17 on reguleeritud küll maksuhalduri ülesanded ning mõned maksukohustuslaste registrit puudutavad aspektid, kuid nende sätete põhjal ei ole selge, millisel eesmärgil peetakse mootorsõidukimaksu registrit ning kui kaua sealseid andmeid säilitatakse.

Eelnevast tulenevalt palume täiendada mootorsõidukimaksu seadust täpsustades § 16 lõikes 1 toodud andmekogu pidamise eesmärki ning täiendades § 16 regulatsiooni andmete säilitamise maksimaalse tähtajaga, mida on võimalik andmekogu põhimääruses täpsustada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister